

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

**Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-
техникалық университеті**

«Есеп және қаржы» кафедрасы

5В050900 – «Қаржы» мамандығының студенттеріне
арналған «Шет мемлекеттер қаржысы»
пәнінен БАӨЖ орындау бойынша
әдістемелік нұсқау

Орал– 2013 ж

УДК 336 (075)

Дюсембиева К.Г., экон.ғыл.маг., аға оқытушы

Сын-пікір беруші: Қазамбаева А.М., экон.ғыл.канд., доцент

5B050900 – «Қаржы» мамандығының студенттеріне арналған «Шет мемлекеттер қаржысы» пәнінен БАӨЖ орындау бойынша әдістемелік нұсқау

«Есеп және қаржы» кафедрасының отырысында талқыланды.
Хаттама № 3, 16 қазан 2013 ж.

«Экономика және бизнес» факультетінің оқу-әдістемелік бюросымен
ұсынылды. Хаттама № 3, 28 қазан 2013 ж.

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен қарастырылып ұсынылды.
Хаттама №

Әдістемелік нұсқау меңгеру үшін қажет практика тұрғысынынан
терең бекітуге мүмкіндік беретін бақылау сұрақтары мен мен
студенттердің білімін тексеру мақсатында қолданылатын тесттер мен
сұрақтарды кірістіреді.

Нұсқау 5B050900 – «Қаржы» мамандығының студенттеріне
арналған.

Мазмұны

Кіріспе.....	4
Өзіндік жұмыс № 1-2. Тақырыбы: Қаржы мен қаржы саясатының мәні.....	5
Өзіндік жұмыс № 3-4. Тақырыбы: Мемлекеттік қаржылардың концептуалды негіздері.....	7
Өзіндік жұмыс № 5-6 Тақырыбы: Әлемдік қаржылық – валюта жүйесінің эволюциясы.....	9
Өзіндік жұмыс № 7-8 Тақырыбы: АҚШ-ң мемлекеттік қаржыларын ұйымдастыру.....	12
Өзіндік жұмыс № 9-10 Тақырыбы: Германияның қаржы жүйесі мен қаржы саясаты.....	14
Өзіндік жұмыс № 11-12 Тақырыбы: Францияның мемлекеттік қаржыларының қызмет етуінің негіздері.....	18
Өзіндік жұмыс № 13 Тақырыбы: Ұлыбританияның қаржы жүйесі.....	20
Өзіндік жұмыс № 14 Тақырыбы: Жапонияның қаржы жүйесін ұйымдастыру.....	22
Өзіндік жұмыс № 15 Тақырыбы: Ресей Федерациясының қаржы жүйесі.....	24
Пайдаланған әдебиеттер тізімі	27

Кіріспе

Әртүрлі елдерде мемлекеттік қаржылырды ұйымдастыру мәселелерін оқып білу экономикалық білімдерді жақсы игерудің бір белгісі болып табылады. «Шет мемлекеттерінің қаржысы» пәнінде қазіргі кездегі батыс теорияларының ғалым-экономистерімен тұжырымдалған мемлекеттік қаржыларды ұйымдастырудің концептуалды негіздері, АҚШ, Франция, Ұлыбритания, Германия, Жапония сияқты дамыған елдердің қаржы жүйелерін ұйымдастыру негіздері қарастырылады.

Шет мемлекеттер қаржысы пәнді оқудың мақсаты болып жекелеген дамыған мемлекеттердегі қаржы жүйелерінің қызмет ету тәжірибесін оқып білу табылады, сонымен қатар нақты экономикалық жағдайлардағы қаржы инструменттерін қолдану мүмкіндіктерін талдау.

Білім алушының өзіндік жұмысты орындаудың мақсаты:

- экономикасы дамыған шет мемлекеттердің қаржы жүйелерінің құрамын, мемлекеттік бюджет кірістері мен шығындарының құрылымын қарастыру;
- мемлекеттік қаржылардың концептуалды негіздерін зерттеу;
- салық салудың ұйымдастырылуы қарастыру;
- басқарудың қаржылық аппараты және жергілікті бюджеттер қаржыларының мәні мен маңызын анықтау.

Білім алушы өзіндік жұмысты орындаудан кейінгі нәтижелері:

- жекелеген дамыған мемлекеттердегі қаржы жүйелерінің қызмет ету тәжірибесін біледі;
- әртүрлі елдердегі мемлекеттік қаржылырды ұйымдастыру мәселелерін біледі;
- дамыған шет мемлекеттердің қаржы жүйелерінің құрамын, мемлекеттік бюджет кірістері мен шығындарының құрылымын толық біліп шығады;
- жеке тапсырмаларды орындайды, презентация дайындайды.

Студенттердің өзіндік жұмыстағы негізгі міндеттері:

- сабақ барысында берілген ақпараттарды белсенді қабылдау;
- оқытушының кеңесін негізге ала отырып, өз бетінше дайындалу;
- күрделі проблемалық ситуацияларды, күрделі мәселелерді меңгеруде оқытушыдан дер кезінде түсініктеме, кеңес, көмек алу;

Өзіндік жұмыстың мақсаттары

- жаңа оқу материалдары бойынша алған білімін жүйелеуді, кеңейтуді, тереңдетуді және бекітуді өзбетінше меңгеру;
- кәсіби тұрғыдан қалыптастыру;
- ойлау қабілетін өзбетінше дамыту;
- мамандығы бойынша бағытталған жұмыстарды үнемі мақсатты дәлелдеу;
- өз бетінше жұмысты ұйымдастыру бойынша қабілеттілігін, сенімділігін қалыптастыру.

Өзіндік жұмыстың негізгі түрлері

Алғаш меңгерген кезде (жаңа материал бойынша):

- қосымша әдебиеттерді оқу;
- мәтінге жоспар құру, конспект жазу;
- мәтіннен конспектілеу;
- нормативтік құжаттармен танысу.

Білімді жүйелеу және бекіту:

- дәріс конспекцияларымен жұмыс жасау;
- нормативтік құжаттарды оқу;
- бақылау сұрақтарына жауап беру;
- сабаққа жауап беруге дайындалу, сонымен бірге реферат және баяндама дайындау.
- жеке тапсырмаларды орындау.

Тапсырманы орындау үшін ескертпе

1. Тапсырманың мазмұнын ұғыну.
 2. Тапсырмаға дұрыс жауап алу үшін әдебиеттерді дұрыс таңдау.
 3. Тапсырманы орындау үшін жоспар құру:
 - 3.1. Оқу үшін сұрақтарды таңдау.
 - 3.2. Тапсырманың орындалу мерзімін анықтау.
 - 3.3. Жоспарды оқытушының ойымен бөлісу.
 4. Құрылған жоспарды орындау.
 5. Тапсырманың орындалғанына көз жеткізу:
 - 5.1. Материалдың көлемінің толықтығын бағалау.
 - 5.2. Жинақталған ақпаратты ой түйсігінен өткізу.
 - 5.3. Тапсырманы орындау барысында туындаған қосымша сұрақтарды анықтау.
 - 5.4. Оқытушының белгілеуімен орындалған тапсырманы қорытындылау
- Оқытушының басшылығымен өтетін студенттің өзіндік жұмысының көлемі типтік жоспарына, пәннің жұмыс оқу бағдарламасына сәйкес анықталып уақыты, аудиториясы көрсетіліп оқу кестесіне енгізілген.

Өзіндік жұмыс № 1-2

Тақырыбы «Қаржы және қаржы мемлекеттің қаржы саясатының мазмұны және мәні»

Тапсырма:

1. Қаржы саясатының типтері: классикалық, реттеуші, жоспарлы-директивті.
2. Басқарудың қаржы аппараты. Қаржы механизмі.
3. Шет мемлекеттердің қаржы жүйелері мен оларды басқару.

Бақылау сұрақтары

1. Қаржының анықтамасын тұжырымдаңыз
2. Қаржының қоғамдық дамудағы рөлі қандай?

3. Қаржының негізгі экономикалық категориялармен өзара байланысы мен өзара іс-әрекетін ашыңдар

Тест сұрақтары

1. «Қаржы» қандай жағдайда пайда болады?
 - А) Капитализм дамуынан
 - Б) Феодалдақ құрылыс
 - С) Қоғамның дамуынан
 - Д) Социализм
 - Е) Капиталистік құрылыс
2. Латын сөзінен аударғанда «Қаржы» атауы нені білдіреді?
 - А) Қатынас, төлем, табыс
 - Б) Табыс
 - С) Ақшалай төлем
 - Д) Қатынас
 - Е) Төлем, табыс
3. Капиталистік формация жағдайында «қаржы» түсінігі қамтиды?
 - А) Мемлекеттердің қаржысы; Жеке кәсіпорынның қаржысы; Корпорацияның, монополияның қаржысы
 - Б) Мемлекеттердің қаржысы
 - С) Жеке кәсіпорынның қаржысы
 - Д) Жеке қаржы
 - Е) Корпорацияның, монополияның қаржысы
4. Жеке кәсіпорынның қаржысы нәтиже ретінде пайда болады
 - А) Тауарлық өндірістің нәтижесінде
 - Б) Тауарлық өндірістің нәтижесінде; өндірістік күштің; тауар – ақша қатынасы
 - С) Өндірістік күштің
 - Д) Тауар – ақша қатынасы
 - Е) Мемлекеттік қаржыландыру
5. Мемлекеттің өзінің міндеттері мен қызметтерін атқаруға қажетті ақша қорларын құру мақсатында жалпы қоғамдық өнімнің бір бөлігін екінші және бірінші бөлу процесінде пайда болатын ақша қатынастары:
 - А) Қаржы қорлары
 - Б) Қаржы қорлары; мемлекеттер қаржысы
 - С) Арнайы қорлар
 - Д) Кәсіпорынның қаржысы
 - Е) Мемлекеттер қаржысы
6. Шет мемлекеттердің қаржыларының мәні, экономикалық табиғаты, белгілеуі
 - А) Оның мағынасынан байқалады
 - Б) Оның қызмет атқаруынан байқалады; оның мағынасынан байқалады
 - С) Оның экономикалық қатынасынан байқалады
 - Д) Оның мақсаты мен міндетінен байқалады

- Е) Оның қызмет атқаруынан байқалады
7. Мемлекеттік қаржының атқаратын маңызды қызметтері
- А) Бөлу қызметі, Бақылау қызметі
- Б) Бөлу қызметі
- С) Бақылау қызметі
- Д) Реттеу қызметі
- Е) Қызметпен қамтамасыз ету; бөлу қызметі; бақылау қызметі
8. мемлекет кең түрде пайдаланады
- А) Қоғамдық өндіріс процесіне араласу үшін; шаруашылық қызметті басқару үшін; экономикалық өсудің қарқының жылдамдату үшін; шаруашылық белсенділікті күшейту үшін
- Б) Шаруашылық қызметті басқару үшін
- С) Экономикалық өсудің қарқының жылдамдату үшін
- Д) Шаруашылық белсенділікті күшейту үшін
- Е) Қоғамдық өндіріс процесіне араласу үшін
9. Мемлекеттік қаржы арқылы әсер етеді
- А) Ұлттық табысты қайта бөлуге; құтынудың өрісіне; өндірістік қоғамдастыруға; капиталдық қорлануына
- Б) Капиталдық қорлануына
- С) Тұтынудың өрісіне
- Д) Өндірістік қоғамдастыруға
- Е) Ұлттық табысты қайта бөлуге
10. Қаржының бақылау қызметі мынадай процесте байқалады
- А) Ақша қоры қалыптасқанда
- Б) Ақша қорын пайдаланғанда
- С) Тауар – ақша қатынасының дамуында
- Д) Ақша қоры қалыптасқанда; ақша қорын пайдаланғанда;
- Е) Ақша қоры қалыптасқанда; ақша қорын пайдаланғанда; тауар – ақша қатынасының дамуында

Өзіндік жұмыс № 3-4

Тақырыбы «Мемлекеттік қаржылардың концептуалды негіздері»

Тапсырма:

1. Саяси экономикалық классиктердің концепциялары Давида Рикардо көзқарастары. Джон Стюарт Милль көзқарастары
2. Жаңа тарихи мектеп концепциялары Марксистер еңбектеріндегі қаржы мәселелері. Шекті пайдалық теориясы

Бақылау сұрақтары

1. Қаржының бөлгіштік және ұдайыөндірістік тұжырымдамаларының мағыналарын ашындар
2. Қаржы жүйесін ұйымдастыруды белгілі бір қағидаттарды қолдану неге қажет?
3. Қаржы жүйесін жетілдірудің міндеттері неде?

Тест сұрақтары

1. Қорды жұмсаған уақытта бақыланады
 - А) Қаражатты тиімді пайдаланғанда, мақсаты белгіленгенде
 - Б) Өтімді пайдаланғанда
 - С) Ұтымды пайдаланғанда
 - Д) Қаражатты тиімді пайдаланғанда;
 - Е) Мақсаты белгіленгенде
2. Мемлекет экономикаға қандай қаржылық тәсілдер арқылы әсер етуге тырысады
 - А) Бюджеттік тәсілмен
 - Б) Бюджеттік тәсілмен; салықтық тәсілмен; ақша саясатымен
 - С) Салықтық тәсілмен
 - Д) Ақша саясатымен
 - Е) Салықтық тәсілмен; бюджеттік тәсілмен
3. Мемлекет қаржы жүйесі арқылы әсер етеді
 - А) Орталықтандырылмаған қордың құрылуына
 - Б) Орталықтандырылған қордың құрылуына; орталықтандырылмаған қордың құрылуына
 - С) Орталықтандырылған және орталықтандырылмаған қорлардың құрылуына
 - Д) Орталықтандырылған қордың құрылуына
 - Е) Орталықтандырылған қордың құрылуына; орталықтандырылмаған қордың құрылуына; орталықтандырылған және орталықтандырылмаған қорлардың құрылуына
4. Мемлекет табысы капитализм кезінде ең алдымен мына түрінде түседі
 - А) Құнды қағаз түрінде
 - Б) Салық түрінде
 - С) Займ түрінде
 - Д) Салық және займ түрінде
 - Е) Несие және қарыз түрінде
5. «Ақша төлемі» алғашқы рет кеңінен қашан пайдалана басталды
 - А) XIII – XV - ғасырларды
 - Б) XI – XII – ғасырларды
 - С) XX – XXI – ғасырларды
 - Д) X – XI - ғасырларды
 - Е) XVIII – ғасырды
6. Қаржының қалыптасу процесінің нығаюы ненің пайда болуымен кеңеюімен байланысты
 - А) Феодалдық құрылыстың ыдыруымен; тауар – ақша қатынастары шеңберінің
 - Б) Тауар – ақша қатынастары шеңберінің кеңеюімен
 - С) Тауар – ақша қатынастарының дамуымен
 - Д) Мемлекеттің құрылуымен

- Е) Феодалдық құрылыстың ыдыруымен
7. Мемлекеттің қолында шоғырланған ақша капиталының көзі болып қайта бөлу процесінде мыналар байқалады
- А) Құнды қағаздар
 - Б) Займдар
 - С) Салықтар; займдар
 - Д) Салықтар; займдар; құнды қағаздар
 - Е) Салықтар
8. Салықтарды көтеру мыналарды қоздыруы мүмкін
- А) Салық төлеуден жалтаруды
 - Б) Конъюктураны тежеуі; экономикалық өсудің қарқынын тежеуі; салық төлеуден жалтаруды
 - С) Конъюктураны тежеуі
 - Д) Конъюктураны тежеуі; экономикалық өсудің қарқынын тежеуі
 - Е) Экономикалық өсудің қарқынын тежеуі
9. Мемлекеттік қаржы қаражат қызметін атқарады
- А) Таза пайданы бөлгенде
 - Б) Жалпы ұлттық өнімді бөлгенде
 - С) Ұлттық табысты бөлгенде
 - Д) Жалпы ұлттық өнімді бөлгенде; таза пайданы бөлгенде; ұлттық табысты бөлгенде
 - Е) табысты бөлгенде
10. Айқын қаржылық бақылау іске асырылады
- А) Жиынтық қоғамдық өнімді өндіргенде; жиынтық қоғамдық өнімді бөлгенде; жиынтық қоғамдық өнімді қолданғанда
 - Б) Жиынтық қоғамдық өнімді өндіргенде; жиынтық қоғамдық өнімді бөлгенде
 - С) Жиынтық қоғамдық өнімді бөлгенде
 - Д) Жиынтық қоғамдық өнімді қолданғанда
 - Е) Жиынтық қоғамдық өнімді өндіргенде

Өзіндік жұмыс № 5-6

Тақырыбы «Әлемдік қаржылық – валюта жүйесінің эволюциясы»

Тапсырма:

1. Париж және Генуэ валюта жүйесі
2. Бреттен Вудс және Ямайка валюта жүйесі
3. Аймақты Еуропалық валюта жүйесі

Бақылау сұрақтары

1. Париж және Генуэ валюта жүйесін түсіндір
2. Бреттен Вудс және Ямайка валюта жүйесін қарастыр
3. Аймақты Еуропалық валюта жүйесі қандай?

Тест сұрақтары

1. Дж. Кейнстың экономикалық талдауы мыналарға сүйенеді
 - А) Тәуелді өзгергішке
 - Б) Тәуелсіз өзгергішке
 - С) Тәуелді өзгергішке;тәуелсіз өзгергішке
 - Д) Алғашқы мәлімет
 - Е) Алғашқы мәлімет; тәуелді өзгергішке;тәуелсіз өзгергішке

2. Мемлекеттердің шығындарының өсуі мынаған міндетті
 - А) Кәсіпкершілік шаруашылықты жандандырады
 - Б) Қол бос болмаушылыққа және ұлттық табыстың өсуіне апарады
 - С) Толық қол бос болмаушылыққа жеткізуге көмектеседі, кәсіпкершілік шаруашылықты жандандырады
 - Д) Толық қол бос болмаушылыққа жеткізуге көмектеседі, кәсіпкершілік шаруашылықты жандандырады, ұлттық табыстың өсуіне апарады
 - Е) Толық қол бос болмаушылыққа жеткізуге көмектеседі

3. Экономикалық талдау үшін Дж. Кейнс тәуелсіз ауыспалыларға мынаны жатқызады
 - А) Проценттік мөлшерлеме және өнімділік
 - Б) Шекті өнімділік және тұтынуға деген тиімділік
 - С) Еңбек ресурстары және техникалық нақты деңгейі
 - Д) Проценттік мөлшерлеме мен өнімділік және шекті тиімділік пен тұтынуға деген бейімділік
 - Е) Пайдалы қазбалардың болуы, әдет пен тұтынушылардың талғамы

4. Кейнстің экономикалық талдауындағы шығу белгілеріне жататыны (исходные данные)
 - А) Еңбек ресурстары және техниканың нақты деңгейі
 - Б) Шекті белсенділік және тұтынуға деген бейімділік
 - С) Пайдалы қазбалар, әдет пен тұтынушы талғамы
 - Д) Проценттік мөлшерлеме және өнімділік
 - Е) Еңбек ресурстары мен техниканың нақты деңгейі және пайдалы қазбаның болуы, әдет пен тұтынушылардың талғамы

5. Дж. Кейнс мемлекеттік шығыстарды былай қарастырады
 - А) Экономикалық циклдың дамуындағы үкіметтің араласуының негізгі құралы ретінде
 - Б) Тоқырауды жеңудің құралы ретінде
 - С) Мемлекеттік бюджеттің шығыс бөлігі ретінде
 - Д) Экономикалық циклдың дамуындағы үкіметтің араласуының негізгі құралы ретінде; тоқырауды жеңудің құралы ретінде
 - Е) Экономикалық циклдың дамуындағы үкіметтің араласуының негізгі құралы ретінде;

тоқырауды жеңудің құралы ретінде;
мемлекеттік бюджеттің шығыс бөлігі ретінде

6. Дж. Кейнс бойынша экномиканы реттеудің басты құралы болып саналатыны

- А) Бюджет саясаты, жұмыс күшін еңбекпен қамту
- Б) Бюджет саясаты
- С) өндірістік құралды сапалы қолдану (пайдалану)
- Д) Жұмыс күшін еңбекпен қамту, өндірістік құралды сапалы пайдалану
- Е) Жұмыс күшін еңбекпен қамту

7. Дж. Кейнс «тиімді сұраныс» терминін не үшін еңгізеді

- А) Тұтыныс пен өндіріс арасындағы, табыс және еңбекпен қамту арасындағы тепе-теңдік үшін
- Б) Тұтыныс пен өндіріс арасындағы, табыс және еңбекпен қамту арасындағы тепе-теңдік үшін, өндіріс құралдарын интенсивті пайдалану
- С) Өндіріс құралдарын интенсивті (сапалы) пайдалану
- Д) Тұтыныс пен өндіріс арасындағы, табыс пен еңбекпен қамту арасындағы тепе-теңдік, жұмыс күшін еңбекпен қамту, өндіріс құралдарын сапалы пайдалану
- Е) Жұмыс күшін еңбекпен қамту

8. Кейнс түсінігіндегі «тиімді сұраныс» - бұл

- А Нақты инвестицияға айнала алатын жинақ деңгейі
- Б) Шын мәніндегі нақты сұраныс
- С) Тұтыныс пен инвестицияға табыстардың үлесі
- Д) Қозғалмайтын қалыптағы ұлттық табыстың бөлігі
- Е) Потенциалдық төлем, қабілетті сұраныс

9. «Тұтынысқа бейімділік» нені білдіреді

- А) Салық көлемін азайту (жеңілдіктер беру, салық мөлшерлемелерін төмендету)
- Б) «Қара күнге» қажет деп адамдардың жинақ жинауға ұмтылуы
- С) Еңбек ақыны көбейту, салық көлемін азайту
- Д) Еңбек ақыны көбейту
- Е) Еңбек ақыны көбейту, салық көлемін азайту, жинаққа ұмтылу

10. Адамдардың қолдағы ақшаны жинақтау себептері

- А) Капиталдан айырылып қалу қаупі
- Б) Сақтық мотиві
- С) Үш түрлі мотивтің болуы
- Д) Трансациондық мотив
- Е) Спекулятивті мотив

Өзіндік жұмыс № 7-8

«АҚШ-ң мемлекеттік қаржыларының ұйымдастырылуы»

Тапсырма:

1. АҚШ-ң қазіргі экономикалық және саяси сипаттамасы
2. Мемлекеттік қаржы мәселелері және қазіргі кездегі Үкіметтің қаржы саясаты
3. Презентацияны дайындау

Бақылау сұрақтары:

1. АҚШ-тың бюджет процесінің тарихи сипаты
2. Рейгономика мәні неде, нәтижелері қандай?
3. Б.Клинтон әкімшілігінің реформасының ерешелігі неде?
4. АҚШ-тағы ІТҚ-нің негізгі функциясын атаңыз
5. АҚШ-тың салық жүйесінің ерекшелігі қандай?

Тест сұрақтары

1. Кейнс бойынша «инвестиция мультипликаторы» мынаны көрсетеді
 - А) Салықтар мен табыстар тәуелділігін
 - Б) Табыстар мен шығыстар арасындағы тәуелділік
 - С) Жалпы еңбекпен қамту арасындағы тәуелділік
 - Д) Табыстар мен тұтыну арасындағы өзара тәуелділік
 - Е) Инвестиция көлемінен табыс пен тұтыным сұранысының тәуелділігі
2. «Монетаризм» теориясына сәйкес
 - А) Субсидиялар, дотациялар, субвенциялар – тапшылықты жоюдың басты көздері
 - Б) Құнды қағаздар – қаржыландырудың басты көздері
 - С) Инвестиция – экономиканы реттеуші ретінде
 - Д) Салықтар мемлекетінің экономикалық саясатының негізгі құралы ретінде
 - Е) Ақша талдаудың негізгі элементі ретінде
3. Лаффер қисығы нені көрсетеді?
 - А) Салық мөлшерлемелерін, бюджет табысын және салық базасының арасындағы графикалық өзара байланысты
 - Б) Табыстар мен шығыстар арасындағы тәуелділік
 - С) Еңбекпен қамту және тұтыну арасындағы тәуелділік
 - Д) Тепе-теңдік нүктесін
 - Е) Тиімді сұранысты
4. Кейнс бойынша қоғамдық өнімнің құндық құралымы
 - А) Пайдалану шығыны, факториалдық шығыны, қосымша шығындар, кәсіпкерлердің жиынтақ табысы
 - Б) Кәсіпкерлердің жиынтақ табысы

- С) Пайдалану шығындары
- Д) Қосымша шығындар
- Е) Факториалдық шығындар

5. Кейнс бойынша «толық еңбекпен қамту» түсінігі

- А) 10-15 % жұмыссыздық деңгейі
- Б) 5-10% жұмыссыздық деңгей
- С) 1-3 % жұмыссыздық деңгей
- Д) 1-13 % жұмыссыздық деңгей
- Е) Еңбекпен қамтылғандардың жалпы санының 3-6% жұмыссыздары

6. «Мультипликатор» түсінігі бұл

- А) Инвестициялық процестер
- Б) Екі немесе бірнеше өзгермелі экономикалық мөлшерлердің сандық қатынасын айқындайтын коэффициент
- С) Макроэкономикалық көрсеткіштер
- Д) Тиімді сұраныс коэффициенті
- Е) Экономикалық тұрақтылығының көрсеткіші

7. Мемлекетті реттеу құралы ретінде Кейнс нені ұсынады?

- А) Пайыздар
- Б) Табыстар
- С) Жұмыссыздық
- Д) Инвестициялар
- Е) Инфляция

8. Лафферде басты өзгермелі мөлшер

- А) Шекті мөлшерлемелер
- Б) Шекті шығындар
- С) Жоғарғы мөлшерлемелер
- Д) Төлем мөлшерлемелер
- Е) Жеңілдіктің көптігі

9. «Қаржы» жүйесінің негізгі буыны?

- А) Жергілікті қаржылар
- Б) Арнайы қорлар
- С) Кәсіпорын қаржылары
- Д) Жергілікті қаржылар, арнайы қорлар
- Е) Мемлекеттік бюджет

10. Үкімет құзырындағы ірі, орталықтандырылған ақша қоры?

- А) Салықтар мен займдар
- Б) Резервтік қорлар

- С) Кәсіпорын қорлары
- Д) Мемлекеттік бюджет
- Е) Арнайы қорлар

Өзіндік жұмыс № 9-10

«Германияның қаржы жүйесі мен қаржы саясаты»

Тапсырма

1. Германияның қазіргі экономикалық және саяси сипаттамасы
2. Мемлекеттік қаржы мәселелері және қазіргі кездегі Үкіметтің қаржы саясаты
3. Презентация тайындау

Бақылау сұрақтары:

1. Германияның Европа локомотиві болып аталуына себеп болған факторлар
2. Л. Эрхардтың қаржы саласындағы басты еңбектерін атаңыз
3. Германиядағы қаржы жүйесінің құрылымы
4. Германияның салық жүйесіндегі ерекшеліктері

Тест

1. ГФР-ң қаржы құрамына кіреді:
 - А) Федералды бюджет, 16 жер бюджеттері, үкіметтік және бюджеттен тыс қорлар
 - В) 16 жер бюджеттері
 - С) Арнайы қорлар
 - Д) Үкіметтік және бюджеттен тыс қорлар
 - Е) Федералды бюджет
2. ГФР-ң қаржы жүйесінің басты буыны:
 - А) Бюджет
 - В) Салықтар
 - С) Құнды қағаздар
 - Д) Үкімет
 - Е) Әлеуметтік қорлар
3. ГФР-да бюджеттік жылы басталады:
 - А) Календарлық жылмен сәйкес келеді
 - В) 1-маусымда
 - С) 30-мамырда
 - Д) 31- қазанда
 - Е) Календарлық жылмен сәйкес емес
4. ГФР-ң федералдық бюджетін кім бекітеді?
 - А) Парламент
 - В) Есеп палатасы

- С)Канцлер
- Д)Үкімет
- Е)Қауымдастықтар

5. ГФР-да мемлекеттік қаржылар саласындағы жоғарғы бақылаушы орган:

- А)Қазынашылық
- В)Есеп палатасы
- С)Салық комитеті
- Д)Коммерциялық банктер
- Е)Қаржы ұйымдары

6. ГФР-да салықты реттеудің басты тәсілдерінің қатарына жатпайтыны:

- А)Ақшалай реттеу
- В)Кәсіпорын капиталын жедел амортизациялау жүйесі
- С)Инвестицияға салықтық жеңілдіктер
- Д)Арнайы түрлі салықтық жеңілдіктер, кейбір салаларда немесе аймақтарда іскерлік белсенділікті қолдау
- Е)Салық салудың жалпы деңгейін жоғарылату немесе төмендету

7. ГФР-да салық төлеушілердің негізгілері:

- А)Жұмысшылар мен қызметшілер
- В)Интеллигенция
- С)Студенттер, зейнеткерлер
- Д)Кәсіпорындар, ұйымдар банктер қаржы мекемелері
- Е)Банктер, қаржы мекемелері

8. ГФР-ң салық жүйесіндегі басты салық:

- А)Жер салығы
- В)Мүлік салығы
- С)Өнеркәсіп салығы
- Д)Шіркеу салығы
- Е)Табыс салығы

9. ГФР-дағы табыс салығының төменгі мөлшері

- А)19%
- В)20%
- С)35%
- Д)10%
- Е)5%

10.Германиядағы мүлік салығы салатындар:

- А)Жеке және заңды тұлғалардың мүлігі
- В)Заңды тұлғалардың мүлігі

- С) Жеке тұлғалар мүлігі
- Д) Капитал
- Е) Жерлер, участкелер

11. ГФР-да көлік салығын төлеушілер:

- А) Жеңіл және ауыр автомобиль, сонымен қатар мотоцикл иелері
- В) Жеке заңды тұлғалар
- С) Елдің барлық азаматтары
- Д) Жеке тұлғалар
- Е) Дара тұлғалар

12. ГФР-да көлік салығын алу принципі:

- А) Көлік түрі
- В) Тасмалдау мерзімі
- С) Шыққан жылы
- Д) Өндірілген орыны (жері)
- Е) Қозғауыш көлемі, сонымен қатар көліктің жалпы салмағы

13. Жанама салықтардың ішінде Германияда басты орын алатын:

- А) ҚҚС
- В) Баждар
- С) Акцизі
- Д) Әмбебап акциздер
- Е) Жеке акциздер

14. ГФР-да тұтыныс салығы былай аталады:

- А) Тұтынысқа салынатын салық
- В) Жеке акциздер
- С) Акциздер
- Д) ҚҚС
- Е) Әмбебап акциздер

15. ГФР-де «экологиялық салық» мына салыққа қосымша түрде:

- А) Жер салығына
- В) Мүлік салығына
- С) Көлік салығына
- Д) ҚҚС
- Е) Табыс салығына

16. Германияның федералды бюджетінде әскери шығындардың құрайтыны:

- А) 19,2%
- В) 40-50%
- С) 10-20%
- Д) 70-80%
- Е) 50-10%

17. Г. Коль үкіметі кезінде болған маңызды іс-шара:

- А) Бюджет тапшылығын төмендету
- В) ДМ-жоғарғы курсы
- С) Салық мөлшерлемелерін төмендету
- Д) Салықтардың жоғары мөлшерлемелері
- Е) Мемлекеттік қарыздың өсуі

18. Германияда арнайы қорлар ішінде басты орын алатыны:

- А) Медициналық сақтандыру қоры
- В) Әлеуметтік сақтандыру қоры
- С) Даму қоры
- Д) Орта және шағын бизнесті қолдау қоры
- Е) Резервтік қор

19. ГФР-да арнайы қорлар қаражаттары қандай көздердің есебінен құралады?

- А) Міндетті аударымдар
- В) Кәсіпкерлер жарнасы
- С) Мемлекеттік субсидиялар
- Д) Ерікті аударымдар
- Е) Кәсіпкерлер субсидиялар

20. ГФР-ң ұлттық табысында жерлер мен қауымдастықтар бюджетінің құрайтын үлесі:

- А) 40%
- В) 20%
- С) 10%
- Д) 50%
- Е) 70%

21. Германияда жерлердің салық жүйесінде барлығы:

- А) 25 салыққа жуық
- В) 40 салыққа жуық
- С) 50 салық
- Д) 10 салық
- Е) Салықтардың 30 түрі

22. Германияда бюджет мына түсімдер есебінен құралады:

- А) Салықтық түсімдерден
- В) Салықтық емес түсімдерден
- С) Займдар шығарудан
- Д) Құнды қағаздар сатудан
- Е) Құнды қағаздар

Өзіндік жұмыс № 11-12

«Францияның мемлекеттік қаржыларының қызмет етуінің негіздері»

Тапсырма

1. Францияның қазіргі экономикалық және саяси сипаттамасы
2. Мемлекеттік қаржы мәселелері және қазіргі кездегі Үкіметтің қаржы саясаты
3. Презентация дайындау

Бақылау сұрақтары:

1. Францияның әлемдік нарықтағы алатын орны?
2. Францияның мемлекеттік бюджет құрылымының ерекшелігі?
3. Бюджет процесі және кезеңдері қалай сипатталды?
4. Францияның салық жүйесінің ерекшеліктері?
5. Францияның 80-90 ж-ғы экономикасының жетістіктері?
6. Францияның болашақты даму стратегиялары қандай?

Тест сұрақтары

1. Нарық экономикасының қыспақ жағайында мемлекеттік бюджет мынадай түрде көмек көрсетеді:
 - А) Несие
 - Б) Кепіл
 - С) Бюджеттік субсидия, несие, кепіл
 - Д) Бюджеттік субсидия
 - Е) Несие, кепіл
2. Жергілікті қаржылардың қамтитыны:
 - А) Жергілікті несие жүйесі
 - Б) Арнайы қорлар
 - С) Жергілікті салықтардың топтамасы
 - Д) Салықтар, жергілікті несие жүйесі, арнайы қорлар
 - Е) Мемлекеттік займдар
3. АҚШ –та жергілікті қаржылар құрамына кіретін бюджеттер
 - А) Штаттар бюджеті
 - Б) Графстволар бюджеті
 - С) Жергілікті муниципалитет бюджеттері
 - Д) Тауншип бюджеттері
 - Е) Штаттар, муниципалитет, графстволар, тауншип
4. Мемлекеттік кәсіпорын қаржылары бұл:
 - А) несие ресурстары
 - Б) Қаржы ресурстары
 - С) Мемлекеттік ұлттық байлықты алғашқы бөлу кезінде қолданатын мемлекеттік жүйе буыны
 - Д) Мемлекеттік ұлттық байлықты алғашқы бөлу кезінде қолданатын буын
 - Е) Мемлекеттік жүйе буыны

5. Арнайы үкімет қорларына жататындар:

- A) Әлеуметтік сақтандыру қорлары
- B) Әлеуметтік сақтандыру қорлары, түрлі мақсатты қорлар, Мемлекеттік және жартылай мемлекеттік қаржы несиелік мекемелер
- C) Резервтік қорлар
- D) Түрлі мақсатты қорлар
- E) Мемлекеттік және жартылай мемлекеттік мекемелер

6. Арнайы үкімет қорларының алғашқы міндеті болып саналатыны:

- A) Мақсатты іс шараларды қаржыландыру
- B) Денсаулық сақтандыруды қажыландыру
- C) Білім беруді қажыландыру
- D) Ғылымды қажыландыру
- E) Әлеуметтік бағдарламаларды қажыландыру

7. Мемлекеттік табыстардың басты материалдық көзі болып табылады:

- A) Құнды қағаздар
- B) Табыс, пайда
- C) Жиынтық жылдық табыс
- D) Салықтар мен займдар
- E) Ұлттық табыс

8. Табыстың барлық көздері бөлінеді

- A) Ішкі және сыртқы
- B) Шет елдік, жергілікті
- C) Ішкі
- D) Сыртқы
- E) елдік, жергілікті

9. Нарық экономикасы жағдайында ұлттық табысты қайта бөлудің негізгі тәсілдері болып табылатындар:

- A) Салықтар
- B) Займдар, салықтар, ақша эмиссиясы
- C) Ақша эмиссиясы
- D) Несиелер
- E) Займдар

10. Мемлекеттік бюджеттің табыстарында салықтар мына %-ды құрайды:

- A) 80-90%
- B) 100-110%
- C) 50-60%
- D) 70-80%
- E) 10-50%

Өзіндік жұмыс № 13
«Ұлыбританияның қаржы жүйесі»

Тапсырма

1. Ұлыбританияның қазіргі экономикалық және саяси сипаттамасы.
2. Мемлекеттік қаржы мәселелері және қазіргі кездегі Үкіметтің қаржы саясаты

Бақылау сұрақтары:

1. Неоконсерватизмнің британдық үлесінің мәні?
2. М.Тэтчер саясатының басты бағыттары?
3. Неоконсерватизмнің қазіргі кездегі сипаты қандай?
4. Мемлекеттік бюджет құрылымының ерекшелігі неде?
5. Салық қызметін ұйымдастыру кімдерге жүктелген?
6. Ұлыбританияның салық жүйесінің өзіне тән ерекшеліктері қандай?

Тест сұрақтары

1. Қаржыларды басқару төмендегіні қамтиды:
 - А) Мемлекеттің жалпы қаржы саясатын жүргізу
 - Б) Қаржыларды қолдану
 - С) Қаржы ресурстарын координациялау
 - Д) Қаржылық жоспарлау
 - Е) Мемлекеттің жалпы қаржы саясатын жүргізу, қаржылық жоспарлау, қаржы ресурстарын координациялау

2. Италияда қаржыларды басқарушы басты орган болып саналатын:
 - А) Ішкі істер министрлігі
 - Б) Бюджет және жоспарлау министрлігі
 - С) Қазынашылық, қаржы министрлігі, і бюджет және жоспарлау министрлігі
 - Д) Қаржы министрлігі
 - Е) Қазынашылық

3. АҚШ-тың салық жүйесінің құрылымы:
 - А) Федералды салықтар, штаттардың салық жүйесі, жергілікті салықтар
 - Б) Федералдық салықтар
 - С) Жергілікті салықтар
 - Д) Штаттардың салық жүйесі
 - Е) Федералдық салықтар, штаттардың салық жүйесі
4. АҚШ-тың федералды салық жүйесінің негізгі салықтары:
 - А) Жеке табыс салығы, корпорациялардың пайдасына салық
 - Б) Корпорациялардың пайдасына салық
 - С) Жеке табыс салығы
 - Д) Әлеуметтік қамсыздандырылған салық
 - Е) Жеке табыс салығы, әлеуметтік қамсыздандырылған салық

5. АҚШ-та федералды бюджеттің табысының негізгі бөлігін халықтың федералды табыс салығы құрайды:

- А) 86-90%-ға дейін
- Б) 76-80%-ға дейін
- С) 66-70%-ға дейін
- Д) 56-60%-ға дейін
- Е) 46-50%-ға дейін

6. АҚШ-тың мемлекеттік қаржысының осы заманғы жүйесі мыналардан тұрады:

- А) Федерацияның қаржы жүйесінен
- Б) Арнаулы қорлардан
- С) Жергілікті бөлімдердің қаржы жүйесінен
- Д) Штаттардың қаржы жүйесінен
- Е) Осы жоғарғы барлық айтылғандар

7. АҚШ-та бюджеттік жыл басталады:

- А) Календарлық жылмен қатар болмайды
- Б) 1-сәуірден 31-наурызға дейін
- С) 1-қаңтардан 31-желтоқсанға дейін
- Д) 1-қазаннан 30-қыркүйекке дейі
- Е) Календарлық жылмен қатар болады

8. АҚШ-тың қаржы жүйесінен негізгі орынды алады

- А) Федерацияның қаржы жүйесі
- Б) Штаттардың қаржы жүйесі
- С) Жергілікті органдардың қаржы жүйесі
- Д) Арнаулы қорлар
- Е) Саяси қорлар

9. Ұлыбританияның мемлекеттік бюджет құрамы:

- А) Бағалы қағаздар
- Б) Біріккен қорлар мен займдардың ұлттық қоры
- С) Құнды қағаздар
- Д) Займдардың ұлттық қоры
- Е) Біріккен қорлар

10. Англияда шығындардың негізгі бөлігі мынадан қаржыландырылады:

- А) Акционерлік қоғамдардан
- Б) Сақтандыру компаниясынан
- С) Біріккен қордан
- Д) Займдардың ұлттық қорынан
- Е) Бюджеттен тыс қорлардан

Өзіндік жұмыс № 14

«Жапонияның қаржы жүйесінің ұйымдастырылуы»

Тапсырма

1. Жапонияның қазіргі экономикалық және саяси сипаттамасы.
2. Мемлекеттік қаржы мәселелері және қазіргі кездегі Үкіметтің қаржы саясаты

Бақылау сұрақтары:

1. II дүниежүзілік соғыстан кейінгі Жапония экономикасын сипаттаңыз
2. Жапондық экономикалық ғажаптың мәні, айырмашылығы, ерекшелігі неде?
3. Жапониядағы салықтарға сипаттама беріңіз?
4. Жапония экономикасының 90-ж-ғы жағдайы?

Тест

1. Жапонияның қаржы жүйесі
 - А) Орталық үкімет бюджеті
 - Б) Арнайы шоттар
 - С) Орталық үкімет бюджеті, жергілікті үкімет бюджеті, арнайы шоттар
 - Д) Жергілікті үкімет бюджеті
 - Е) Дұрыс жауабы жоқ
2. Жапонияда бюджет жылы
 - А) 1-қазаннан 30-қыркүйекке дейін
 - Б) 1-маусымнан 30-сәуірге дейін
 - С) Календарлық жыл
 - Д) 1-маусымнан 31-мамырға дейін
 - Е) 1-сәуірден 31-наурызға дейін
3. Жапонияда бюджет жобасын даярлауды кім жүзеге асырады?
 - А) Қаржы министрлігі мен департаменттер
 - Б) Қаржы министрлігі
 - С) Үкімет
 - Д) Департаменттер
 - Е) Салық комитеті
4. Жапонияда мемлекеттік қаржыларды игерудің толық құқығы кімде
 - А) Парламент
 - Б) Президент
 - С) Депутаттар
 - Д) Халық
 - Е) Салық комитеті

5. Жапонияда бекітілген ассигнованияларды шығындау бойынша бақылау былай жүргізіледі:

- А) Ай сайын
- Б) Квартал аралық
- С) Күнделікті
- Д) Апта сайын
- Е) Жыл сайын

6. Жапонияда салықтық емес түсімдер құрамына нелер кіреді?

- А) Жоғарыдағының бәрі
- Б) Лотерея, займдар табысы
- С) Арендалық төлемдерден табыс
- Д) Пеня, айыппұлдар
- Е) Жер учаскелерін сатудан табыс

7. Жапонияда мемлекеттік салықтардың барлығы қанша?

- А) 70
- Б) 25
- С) 30
- Д) 27
- Е) 50

8. Жапонияда мемлекеттік бюджет шығындарының ауқымды бөлігін құрайтын:

- А) Денсаулық сақтау бойынша шығындар
- Б) Білім беру бойынша шығындар
- С) Қорғаныс бойынша шығындар
- Д) Әлеуметтік шығындар
- Е) әскери

9. Жапонияда әскери шығындар неше пайызды құрайды?

- А) ЖІӨ-ң 50%
- Б) ЖІӨ-ң 5%
- С) ЖІӨ-ң 20%
- Д) ЖІӨ-ң 1%
- Е) ЖІӨ-ң 10%

10. Жапонияда ненің көмегімен бюджет тапшылығы жабылады?

- А) Мемлекеттік займдар
- Б) Жаңа салықтар енгізу
- С) Жоғарғы салық мөлшерлемелері
- Д) Құнды қағаздар Жаңа салықтар енгізу
- Е) Ақша эмиссиясы

Өзіндік жұмыс № 15
«Ресей Федерациясының қаржы жүйесі»

Тапсырма

1. РФ қазіргі экономикалық және саяси сипаттамасы.
2. Мемлекеттік қаржы мәселелері және қазіргі кездегі Үкіметтің қаржы саясаты

Бақылау сұрақтары:

1. Ресей Федерациясының қаржы жүйесіне сипаттама беріңіз
2. РФ-ң бюджет жүйесі мен бюджет құрылымының ерекшелігі неде?
3. Бюджеттен тыс қорлар түрлері, бағыты, мақсаты қандай?
4. Ресейдегі негізгі салықтарды атаңыз?
5. Ресейдегі салық жүйесінің өзге жақын шет елдерімен салыстырғандағы ерекшелігі мен айырмашылығы неде?

Тест сұрақтары

1. Ресейдің бюджет жүйесі мына бюджеттерден тұрады:
 - А) Үш деңгейден тұрады
 - Б) Төрт деңгейден тұрады
 - С) Бес деңгейден тұрады
 - Д) Екі деңгейден тұрады
 - Е) Екі және үш деңгейден тұрады
2. Ресейдің бюджеттен тыс қорлары азаматтардың конституциялық құқықтарын жүзеге асыруға арналған:
 - А) Егер де жұмыссыздық болса, әлеуметтік сақтандыру
 - Б) Әлеуметтік сақтандыруға
 - С) Жоғарда көрсетілгендердің барлығы
 - Д) Денсаулығын қорғауға және медициналық көмекке
 - Е) Зейнетақымен қамтамасыз етуге
3. Ресейдің мемлекеттік бюджеттен тыс қорлары ненің есебінен құралады?
 - А) Салықтық емес түсімдерден
 - Б) Салықтың есебінен
 - С) Міндетті аударылымынан
 - Д) Жарна төлеуден, міндетті аударылымынан
 - Е) Жарна төлеуден
4. Мемлекеттік несиенің шеңберінде несиелік ресурстарға мыналар қызмет ете алады:
 - А) Ресей халқының қаражаты, заңды тұлғалардың
 - Б) Ресей халқының қаражаты, заңды тұлғалардың, басқа мемлекеттердің қарызы
 - С) Ресей халқының қаражаты
 - Д) Басқа мемлекеттердің қарызы
 - Е) Заңды тұлғалардың қаражаты
5. Қазынашылық қарыздың банкілік қарыздан айырмашылығы неде:

- А) Жеңілдік беретін жағдайы бар, коммерциялық мақсаты бар, мемлекеттің экономикалық құрлымына қаражаттық көмегі бар
 - Б) Жеңілдік беретін жағдайы бар
 - С) Мемлекеттің экономикалық құрлымына қаражаттық көмегі бар
 - Д) Жеңілдік беретін жағдайы бар, коммерциялық мақсаты бар
 - Е) Коммерциялық мақсаты бар
6. Борыш қолхатын шығару және орналастыру жағдайын анықтайды:
- А) Ресей парламенті
 - Б) Ресейдің президенті
 - С) Ресей орталық банкі
 - Д) Бюджеттік кодекс
 - Е) Ресей үкіметі
7. Мемлекеттің несие бойынша құнды қағаздардың Ресейдегі негізгі түрі:
- А) Мемлекеттік қазынашылық міндеттеме
 - Б) Мемлекеттік займы, мемлекеттік қазынашылық міндеттеме, мемлекеттік қысқа мерзімді міндеттеме
 - С) Мемлекеттік қысқа мерзімді міндеттеме
 - Д) Облигациялар
 - Е) Мемлекеттік займы
8. Ресейдің борыш қолхаты мезгілдік әрекетіне қарай мерзімді болуы мүмкін:
- А) 1 жылға дейін
 - Б) 1 жылдан 2 жылға дейін
 - С) Үш айға дейін
 - Д) 6 айға дейін
 - Е) Дұрыс жауабы жоқ
9. Бюджеттік құрылым дегенді түсінеміз:
- А) Бюджеттік жүйені ұйымдастыру, оның принциптерін құру, бюджетті бекіту
 - Б) Бюджетті бекіту
 - С) Бюджеттік жүйені ұйымдастыру
 - Д) Оның принциптерін құру
 - Е) Бюджеттік жүйені ұйымдастыру, оның принциптерін құру
10. Ресейдің бюджет жүйесінің екінші деңгейі мынадан тұрады:
- А) Осы жоғарғы айтылғандардың барлығы
 - Б) Ресейдің бюджет субъектілері
 - С) Облыстардың бюджеті
 - Д) Автономиялық округтердің бюджеті
 - Е) Республикалық бюджет
10. Мемлекеттік шығыстар экономикалық мазмұны бойынша негізгі бөлінетін топтар:
- А) экологиялық шығындар
 - Б) басқару шығындары

- C) өндірістік емес сала шығындары
- D) материалдық өндіріс шығындары
- E) әскери шығындар
- F) металдық қаржыландыру

11. Жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемі:

- A) бірінғай жер салығы
- B) жер салығы
- C) экспорттық рента салығы
- D) тарихи шығындарды өтеу төлемі
- E) қол қойылатын бонус
- F) салық преференциялары

12. Заңнамаға сәйкес салық төлеушілерді салықтан толық немесе ішінара босату:

- A) салық кезеңі
- B) салық демалыстары
- C) салық айыппұлдары
- D) салық мөлшерлемелері
- E) салық преференциялары
- F) салық жеңілдіктері
- G) салық режимі

13. Мемлекеттік бюджеттің жалпы қаржылық категориядан өзгеше белгілері:

- A) экономикалық сипаты
- B) құндық бөліністің белгілі үзілісте жүзеге асырылу сипаты
- C) мақсатты ақшалай қорлар қалыптастырады
- D) пайда табу сипаты
- E) ақшалай несиелік сипаты
- F) қоғамдық өнімнің бір бөлігін оқшауландыру
- G) орталықтанбау дәрежесі

14. Бюджет шығыстарының функционалдық сыныптамасы:

- A) бюджеттік бағдарламалар және ішкі бағдарламалар
- B) ерекшелік
- C) сынып
- D) ішкі сынып
- E) категория
- F) функциялық топ және функциялық ішкі топ
- G) сыртқы сынып

15. Қазақстан Республикасындағы 1998 жылға дейінгі әлеуметтік арналымдағы бюджеттен тыс қорлары:

- A) мемлекеттік зейнетақы қоры
- B) міндетті медициналық сақтандыру қоры
- C) жолды жөндеу қоры
- D) инновациялық қор

Пайдаланған әдебиет тізімі:

Негізгі әдебиет:

1. Ансабаева, Р. С. Шетел мемлекеттерінің қаржылары [Текст] : ЖОО студ. арналған оқулық / Р. С. Ансабаева. - Алматы : ЖШС РПБК "Дәуір", 2011. - 280 б.
2. Баймұратов, О. Қазақстан қаржы нарығы [Текст] : оқу құралы. / О. Баймұратов. - Алматы : Экономика, 2007. - 296 с.
3. Балтина, А.М. Финансовые системы зарубежных стран [Текст] : учеб. пособ. / А. М. Балтина, В. А. Волохина, Н. В. Попова. - М. : Финансы и статистика, 2007. - 304 с.4
4. Батырша-ұлы, С. Дипломатиялық қызмет және халықаралық қатынастар [Текст] : ЖОО студенттеріне және магистранттарына арналған оқулық / С. Батырша-ұлы. - Астана : Фолиант, 2011. - 512 б.
5. Грязнова А.Г. Формирование интеграционных объединений стран СНГ: финансовый, валютный, банковский аспекты. М: Финансы и статистика, 2006, 365 стр. Учебное пособие. Научный альманах фундаментальных и прикладных исследований.
6. Ермекбаева, Б. Ж. Шет мемлекеттердің салықтары [Текст] : оқу құралы / Б. Ж. Ермекбаева, М. Ж. Арзаева. - Алматы : Қазақ университеті, 2004. - 153 б.
7. Ілияс, А. Ә. Ақша-кредит саясаты [Текст] : оқу құралы / А. Ә. Ілияс. - Алматы : Экономика, 2008. - 106 б.
8. Камали, Қ. М. Сыртқы экономикалық қызметті мемлекеттік басқару [Текст] : оқу құралы / Қ. М. Камали. - А. : Экономика, 2005. - 103 бет.
9. Құлпыбаев, С. Қаржы [Текст] : ЖОО студ., магистр., оқытушыларына арналған оқулық / С. Құлпыбаев, С. Ж. Ынтықбаева, В. Д. Мельников. - Алматы : Экономика, 2011. - 540 б.
10. Мадиярова, Д. М. Сыртқы экономикалық саясат және экономикалық қауіпсіздік [Text] : оқу құралы / Мадиярова Д.М. - А. : Экономика, 2000. - 194 с.
11. Мамыров, Н. Қ. Халықаралық экономикалық қатынастар [Text] : оқу құралы / Мамыров Н.Қ., Мадиярова Д.М., Қалдыбаева А.Е. - А. : Экономика, 1998. - 177 с.
12. Сафина В.И. Кому светят японские свечи. СПб Питер. 2005г. 224стр. Учебное пособие.
13. Төреғожина, М. Б. Қазақстан және ДСҰ: ынтымақтастық жасасу проблемалары [Текст] : оқу құралы / М. Б. Төреғожина. - Алматы : Экономика, 2010. - 153 б.
14. Федоров, А.Ф. Анализ финансовых рынков и торговля финансовыми активами. [Текст] : пособ. по курсу / Федоров, А. В. - 3-е изд. - СПб. : Питер, 2007. - 240 с.